

1. Proszę rozwiązać test i przesłać do sprawdzenia do 27.03.20
2. Odpowiedzi proszę wpisać kolorem.

Absolutyzm czy republika?.....

1. Zapisz we właściwych rubrykach tabeli brakujące informacje. Wybierz je spośród podanych poniżej. 0–4 p.

filozofowie: Thomas Hobbes, John Locke, Charles de Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, dzieła: *Dwa traktaty o rządzie*, *Umowa społeczna*, *O duchu praw*, *Lewiatan*

Teoria polityczna	Filozof	Dzieło
Poza prawami obywatela istnieją prawa człowieka. Państwa powstają na drodze dwuetapowej umowy – między członkami społeczności oraz między społecznością a władzą. Władza państwowa dzieli się na prawodawczą, wykonawczą i federacyjną.		
Suwerenem władzy jest lud, a wynikające z tego jego prawa – czyli równość i wolność – powinny zostać zabezpieczone w umowie społecznej. Jest to możliwe jedynie w warunkach demokracji bezpośredniej.		

2. Uszereguj wydarzenia w porządku chronologicznym. Zapisz litery we właściwych miejscach na osi czasu. 0–1 p.

- A. pierwsze obrady dwuizbowego sejmu walnego w Piotrkowie,
- B. początek rokосу Zebrzydowskiego,
- C. zniesienie poddaństwa osobistego chłopów w Księstwie Warszawskim,
- D. uchwalenie *Konstytucji 3 maja*,
- E. restauracja dynastii Stuartów na tronie angielskim

3. Zaznacz trzy zjawiska charakterystyczne dla gospodarki Europy Wschodniej w XVI w. 0–3 p.

- odbieranie dzierżawcom pól uprawnych i przekształcanie ich w pastwiska dla owiec,
- zakładanie folwarków nastawionych na eksport towarów rolnych i hodowlanych,
- stopniowe zwiększanie wymiaru pańszczyzny,

- zawieranie z chłopami krótkoterminowych umów o dzierżawę gruntów,
- zagospodarowywanie nieużytków i częściowy wykup gospodarstw chłopskich przez szlachtę,
- inwestowanie pieniędzy uzyskiwanych z czynszów w handel i pomnażanie kapitału

4. Przyporządkuj do każdego typu sejmiku ziemskiego właściwy opis celów jego zwoływania.
0–3 p.

A. sejmik przedsejmowy, B. sejmik elekcyjny, C. sejmik kapturowy

1. uzgodnienie stanowiska posłów i senatorów z danej prowincji przed obradami sejmu,
2. wybór przez szlachtę kandydatów na niektóre urzędy ziemskie,
3. wysłuchanie legatów królewskich i wybranie posłów na sejm walny,
4. ustalenie składu sądów działających w okresie bezkrólewia

A – ....., B – ....., C – .....

5. Podkreśl właściwe fragmenty zdań, tak aby informacje o postaci widocznej na reprodukcji obrazu były prawdziwe.
0–3 p.

Jest to portret polskiego publicyisty oświeceniowego *Stanisława Leszczyńskiego / Stanisława Konarskiego*. W latach 1760–1763 napisał on dzieło pt. *O skutecznym rad sposobie / Przestrogi dla Polski*, w którym postulował zniesienie *liberum veto* i wprowadzenie zasady przyjmowania ustaw większością głosów. Żądał wykluczenia z udziału w sejmikach *tzw. goloty szlacheckiej / magnaterii* oraz utworzenia Rady Rezydentów, obradującej w przerwach między posiedzeniami sejmu.

6. Wskaż opis rokoshu, a następnie podaj miejsce i datę roczną jego zawiązania. 0–2 p.

- A. Protest szlachty wobec polityki pary królewskiej zainicjowany w czasie zbierania się pospolitego ruszenia na wojnę z Mołdawią. Jednym z powodów tego protestu było

przeprowadzenie elekcji *vivente rege*. Magnateria złośliwie nazwała to wystąpienie „wojną kokoszą”. Dało ono początek ruchowi egzekucyjnemu.

□ B. Zbrojny opór szlachty przeciw najazdowi wojsk szwedzkich, do którego wezwano również pozostałe stany. Jednym z motywów podjęcia walki była chęć obrony katolicyzmu. Na czele zrywu stanęli Stefan Czarniecki i Stanisław Lanckoroński. Uczestnicy tego wystąpienia ostatecznie porozumieili się z królem.

miejsce: ....., data roczna: .....

7. Wyjaśnij, dlaczego autor zamieszczonej poniżej ryciny przedstawił króla Francji w taki sposób. Odwołaj się do formy rządów sprawowanych przez Ludwika XIV. 0–4 p.

Henri Gissey, rycina przedstawiająca Ludwika XIV w kostiumie baletowym, Francja, 1653 r.

.....
.....
.....
.....
.....
.....